

Quid de immaculata Beatae Virginis Mariae
Conceptione senserint Sancti Patres.

capitulum 91

Recurrendum est primo ad Ecclesias, ubi Apostoli conversati sunt. Dicit enim De Hirineus lib. 3. cap. 4. Et si quibus de aliqua questione disceptatio esset, nonne oporteret in antiquissimas accedere Ecclesias, in quibus Apostoli conversati sunt et ab eis de presenti questione sumere, quod certum et reliquidum est.

De Beato Apostolo Andrea refert Ecclesia Achaiae lib. sui martyrii dixisse, quomodo de Immaculata terra factus fuerat homo primus, qui per lignum peccationis mundo moerem intrerat, necessarium fuit, ut de Immaculata Virgine natus Christus perfectus homo, qui est Dei filius, qui primum hominem fecerat vitam aeternam, quam perdidit omnes repararet.

Hanc doctrinam sequuta Ecclesia Graeca festum Conceptionis celebrat ab annis plusquam mille.

Sanctus Ephrem, cuius scripta in Ecclesia Graeca secundum locum habebant post sacram scripturam id attestant Hieronymo orat. ad P. Dei Genitricem tom. 3. Immaculata, Inemerata, incorrupta, et ab omni sode, et labe peccati alienissima.

Beatus Jacobus Apost. idem videlicet in Hispania predicante, Nam Flavius Dexter filius Diui Paciani Episcopi Barcinonensis et Praeses magni Consilii Imperatoris Theodori in libro, quem Dius Hieronymo dicauit, cui titulus de omnimoda historia qui authenticis comprobationibus seruatur in Ecclesia CaesarAugustana die a Jacobi predicatione celebratur in Hispania festum Immaculatae, et illibatae Conceptionis Dei Genitricis Mariae.

Notus Marcus Maximus Episcopus CaesarAugustanus in hymno ad sacrum Templum CaesarAugustanum, qui in illa Ecclesia conseruatur ab annis plusquam mille dixit Conceptionis hunc diem

121
Jacobus Hispanos docet, et predicat, seu ceteri ab omni labe liberantur.
Hinc mos habet principium, hunc celebrandi iugiter, Populis Hi-
beris diem, qui durat usque hodie.

Noster sanctus Isidorus Archiepiscopus Hispalensis ex Commissione 4^a Con-
cilio Toletani, Missale et Breuiarium pro tota Hispania reformauit,
quod Missale fuit approbatum postea a duobus Pontificibus a
Joanne X^o anno 918. ab Alexandro 2° etiam in quodam Concilio
Mantuanis, ut refert Cardinalis Baronius tom. 8. anno 633.
et Pater Mariana lib. 9. cap. 5. In hoc missale reperitur offi-
cium proprium munda Conceptionis, et in prima orat. sunt
hæc uerba: Virgo Dei cœnitæ Maria, cuius hodie teram
Conceptionem celebramus, quamuis indigni, et peccatores, ubi
est noui miraculi gloria; hoc gloriosum, et nouum mira-
culum non uidetur esse aliud, quam proseruatio ab originali,
propter quam celebratur uera Conceptio. Et est notandum illud
uermum, uera Conceptio, non moralis, et in 2^a orat. Dne
Jesu Christe, qui sic Virginem matrem honorificasti quous-
que Conceptionis eius gratia eam coram te suffragaticem
incomparabilem inuenimus, indigni quæsumus? uides gratiam
in eius Conceptu.

A suo Magno Isidoro uidetur noster Ildefonsus Archiepiscopus Tole-
tanus hanc accepisse doctrinam, qui libro de perpetua Vir-
ginitate post principium dicit, quia Placuitas Mariae
tam solemniter colitur, constat ex auctoritate eic. et quod nullis
quando natus est subiacuit delictis, nec contraxit in uero
sanctificata originale peccatum.

Idem de partu, et purificatione serm. 2° in qua
Vesulla uirtutum micarunt nullum peccatum prima originis
ut uiciatur uiguet.

Dicitur Ambrosius. ^{hæc} est Virga Jesse in qua nec nodus ori-
ginalis, nec cortex uernalis culpe fuit, cuius uerba ha-
bentur in officio de Rogationibus à Sixto 4° in extrauaganti. Cum
Leonardi

ma

precessa laudato, et approbato solet ad hoc citari sermone contra
Gaba. et serm. 22. in psalm. 118 explanans uerbum uertit.
ait, suscipio me non ex sarra, sed ex Maria, ut incorrupta sit
Virgo, sed Virgo per gratiam ab omni integra labe peccati

Sophronius Patriarcha Hierosolymitanus in sexta Synodo Constant.
act. 11. sub Agatone in Epistola, qua ibi lecta fuit, Verum intacto
Virginitatis ingressus castitate suscitata Maria Sancta, praeclaraq;
et quae Dei sunt sapienter, et ab omni contagione libera, et corporis,
et animi, et intellectus, et incarnatus, qui erat incarnatus.

Origenes homilia, in diuersos. De Beata Virgine. Neq; persuasione
serpentis decepta est, nec eius afflatibus uenenosis infecta.

Gregorius Neocesariensis in expositione salutationis Angelicae sola
Virgo fuit sancta corpore et spiritu.

S. Chrysostomus in sua Lyturgia. Vere dignum est glorificare te
Deiparam, et semper Beatissimam, et penitus immaculatam

D. Hieronymus explicans illud psalm. 77. Deduxit illos in nube
diei, et illam nubem esse Beatam Virginem, et addit haec uerba.

Pulchre dixit diei, quia nubes illa non fuit in tenebris, sed sem-
per in luce.

S. Fulgentius serm. de duplici Christi natiuitate, cum primi ho-
minis coniuge nequitia Diaboli seductam, de praua uen-
tem; in 2° hominis matre gratia Dei mentem integram
seruauit et carnem.

D. Augustinus lib. de natura, et gratia cap. 36. Excepta Vir-
gine Maria, de qua propter honorem Domini nullam prorsus
cum dei peccatis agatur habere uolo questionem; Inde enim
sumus, quod ei plus gratiae collatum fuerit ad uincendum omni
ex parte peccatum, quae concipere, et parere meruit, quem con-
stat nullum habuisse peccatum.

Nec ualet dicere quod quia Augustinus agebat de actualibus
peccatis, locus iste intelligitur de actualibus, non de

381
ueniali, primo quia quamuis id uerum esset, et Augustinus
immediate de actualibus uellet conuincere Pelagium, esset
bonum argumentum de genere ad speciem de peccatis cum Virgi-
ne nolle habere questionem, si excludit illam a peccato in
genere, quod comprehendit actuale, et originale, certum est quod
manet exclusa ab actualibus

2° Quia ibi de omni peccato agit, et precipue de originali
ut contra Pelagium probaret neminem esse sine peccato
etiam infantem

3° Quia hoc dicit Augustinus propter honorem Omnis
magis autem ad honorem Domini matrem ab originali hibe-
rare, quam ab actuali ueniali

4° Quia dicit omni ex parte, quod explicat Drius Per-
nardus serm. 4. super Salue Regina, tam ex parte actualis
quam originalis.

5° Quia ex snid Augustini lib. 5. in Julianum cap. 9.
nemo, qui habuit peccatum originale uiuit sine actuali; Cum
ergo Beata Virgo ex Augustini snid non fecerit actuale
peccatum, ut ex loco citato etiam impugnatores Conceptionis
Immaculate concedunt, sequitur clare, quod ex snid Augⁿⁱ
non habuerit originale.

Germanus Constantinopolitanus de Adorat. ueneranda. Toris Dei
para. cap. 1. Maria nulli penitus culpe affinis

S. Damascenus orac. 9^a de natiuitate Virginis Mariae fol.
367. col. 3. Et enim natura gratia cedit ac tremula
stat progredi non sustinens natura gratia fetum ante-
uerrere minime ausa est, uerum tantisper expectauit
dum gratia produceret fructum suum, o beatos Joachimi
lumbos, ex quibus emanatum semen effluuio,
o sanctissima, que Pruniparus, et Lorentes fefellit
immaculata, conseruata in Dei sponsam.

148 133
Nec potest dici quod loquitur de natiuitate quia natiuitatem
in gratia natura non spectauit tantisper, sed menses nouem,
at uero Conceptionem cum gratia natura tantisper spectauit.

Præterea quia Beata Virgo dicitur fecellitæ principatū,
et Potentates conseruata sine macula, quia ipsi scilicet
putabant per originale illi dominari sicut omnibus Ad. filijs,
quod factum non fuit quia conseruata fuit Immaculata
in Dei Sponsam.

Idem Damascenus ibi fol. 364. col. 3. Ignea maligni
tela extinxit, quæ in spiritus thalamo uersata est æque
Immaculata conseruata in Dei Sponsam.

Idem orat. 2. de Assumptione. Ad hunc Paradisum
serpens adytum non habuit.

Idem ibidem. Inuenit Virginem filio loquentem
Animam meam tibi caram accipio, quam à peccati labe
puram seruasti.

Præterea colligitur Damasceni mens ex eius martyro-
logio, ubi dies Conceptionis Mariæ notatur, hoc addito quod illa ante
conceptionem paradiceatur ut refert Galat. lib. 7. de Arcan. cap. 5.
Cyprianus serm. de Natiuitate. Non sustinebat uisitia ut illud
uas electionis communibus lassaretur iniurijs quoniam plerumque
à ceteris differens, natura communicabat non culpa.

Docet enim Iota lib. Contemplationum de Beata Virgine cap. 2.
Iota pulchra es Virgo Puriissima non in parte. Sed in toto,
et macula peccati siue mortalis, siue uenialis, siue originalis
non est in te cap. 6. Inuenisti Virgo Maria gratias coele-
stes, quæ fuerunt in te ab originis labe proseruati. An-
gelica salutatio, Spiritus Sancti superuentio, et filij Dei
Conceptio. Hæc ille Pater ab annis plus 800. à Natiuitate.
Crisostomus Alex. lib. contra Nestorium. Propter filium

temerarium est in Maria Virgine ponere culpam aliquam
vel peccatum.

Noster Anselmus lib. de Conceptione Beate Mariae cap. 1. Primor.
dia itaque Conceptionis tuae merito filij Sanctae Ecclesiae
debent uenerari, si casta, si Sancta, si a peccati ruga, illa
credunt esse secreta, quod cum aliter credere nulli fas sit, eru-
bescant insensati, qui tantum diem, tantaq; mysteria, esa-
ramenta tenebris ignorantiae, excecati respiciunt celebrare.
Quae uerba adducuntur a Ross. ordinaria nuper Lugduni edita
super cap. 5. epistolae ad Romanos.

Idem Epistolae ad Episcopos Angliae. Non puto uerum esse
amatorem Virginis, qui celebrare respicit festum sua
Concep^{ti}o.

Et de conceptu Virginali cap. 18. Deuit Virginitatem ea
punitate nitere, quae maior sub Deo nequeat intelligi.
Si autem es concepta in originali, iam quivret sub Deo
maior puritas intelligi.

Denique in Commentario super 2^{am} ad Corinthios. 5°. Omnes
mortui sunt peccatis, nemine prorsus excepto, dempta m^o
dei siue originalibus, siue uoluntate additis, uel ignorando,
uel sciendo.

Noster Quiricus Bernardus sermone 13. in Coena Dⁿⁱ prope finem.
pag. 1388. col. 2^a in editione noua Hauiis. Non est in filij
hominum magnus, uel parius tanta praedictus sanctit.
nec tanta Religionis praeilegiatus honore, qui non in
peccatis fuerit conceptus praeter matrem Immaculatam
peccatum non facientis, et peccatum mundi tollentis, de
qua cum de peccatis agr. nullam prorsus uolo habere
questionem.

Idem sermone 4. Vigiliae Natalis Dⁿⁱ. O Beata

134
149
sola inter mulieres benedicta, et non maledicta, sola a ge-
nerali maledictione libera, et a dolore parturientium aliena

Idem serm. 4. in salute Regine. Innocens fuit. ab
originalibus et actualibus peccatis, nemo ita proter te.

Noter Nicolaus Monachus S. Albani Dico Bernardo con-
temporaneus Epistola ad Petrum Celsensem S. Egidij Abbatem
qua habetur lib. 9. epistolatum ipsius Petri Celsensis, et est 9. in
ord. Virginis animam pertransiit gladius non solum olim
in filij sui passione, sed etiam nuper in Conceptionis sua
condemnat.

Et infra sic ueneror Beatum Confessorem Bernardum,
ut laudem, et amem eius Sanctitatem, qui nec amem, nec
laudem eius presumptionem in matris Dni Conceptione
S. Bonaventura tom. 3. serm. 2. De Beata semper Virg.
Maria. Solus enim filius Virginis fuit ab originali culpa
immunus, et ipsa mater eius Virgo credendum est ~~quod~~ enim quod
novo sanctificationis genere in eius Conceptionis primordio
spiritus Sanctus eam a peccato originali, non quod infuit, sed
quod infusisset ademit, atq; singulari gra preseruauit.
Præterea esse nota marginali, quam Angelus de Rocca
epus, et sacri Palatii sacra in margine apposuit scilicet,
hunc sermonem non esse Dni Bonaventurae, quia te-
nuit oppositum in sententijs, ac si Dni Bonavent.
apprehenderet immobiliter, ut Angelus et non posset mutare
sententiam, mutauit enim illa, ut refert Pater Salmeron ^{super} ad
Romanos 5. disput. 51. et sufficit iste sermo pro teste
qui semper reperitur in antiquis originalibus inter sancti
opera, et stylus eorum, ut ipsamet factur epistola ad Lea-
torem in princi. eiusdem Tom. 3.
S. Thomas 2. 2. dist. 44. art. 3. ad 3. Et talis fuit puritas

Beata Virgini, quae à peccato originali; et actuali fuit
immunis.

S. Dominicus Patriarcha hb. de Corpore Xpi ut refertur in
Thesaurio Catholico Colonia edito anno 1599. Sicut Primus
Adam, qui ex terra uirgine, et numquam maledicta fuit
manus, ita deuii in 2.º Adam fieri, scilicet in Christo
cuius terra, id est Mater Virgo numquam fuit maledicta.

S. Vincentius Ferrer. serm. 2.º de Natiuitate. Lux dicitur
illa benedicta generatio Virginis Mariae, quia sine tene-
bra Culpa facta est. et paulo post. Non credatis, quod
fuerit sicut in nobis, qui in peccatis concipimur, et nati-
mur, et nutrimur, sed statim postquam corpus fuit for-
matum, et anima creata, tunc fuit sanctificata, deo fit
filius de eius, Conceptus, quia facta est hoc scilicet sanc-
tificationis in ea, et statim Angeli in Caelo fecerunt fe-
stum Conceptionis.

Et serm. de Conceptu. eod. die, et hora formati corporis, et aia
creata, quia tunc fuit rationalis, et capax sanctificati. fuit
sanctificata.

Notus Petrus Damianus serm. de Assumpt. Virginis. Caro
Virginis de Adam maculas Adae non admittit

Item serm. de Annuntiat. Terminat uirga Jesse
detortuosa generis humani radice, et de Patriarcharum
arbores in altitudinem et rectitudinem erumpens omnem
ignorat notitatem.

D. Gilbertus Epus Carnotensis. Ave Maria electa et uni-
gnis inter filias, quae Immaculata semper tetit ab eaduo
tua creationis. Ita citantur haec uerba à Gloss. ordinaria
nuper Lugduni edita.

S. Brunus Comment. in Psalm. 101. Omnis de Coelis in terram
aspexit, dum de regalibus sedibus in Vterum Virginis
venit. Haec est incorrupta terra illa, cui benedixit Omnis
ab omni propterea peccati contagione libera.

Sedulius lib. 2. Paschali. Veluti e spinis mollis Rosa surgit
acutis. Nil quod laetas habens matrem excusat honore.
Sic Euse de stirpe sacra ueniente Maria, Virginis
antiquae faunus noua Virgo priaret.

Hosius Rupertus Abbas lib. 6. in Cantu. Libera es ab omni
Iugo peccati.

Bl. Laurentius Justinianus lib. de Casto Connubio Verbi, et
anomie. Haec est originalis semina delicti, a qua nemo
quamuis excipia, polleat sanitate, liber scilicet. Quot
quot enim excipia nati sunt propagine, excepto dum
taceat mediator Dei, et hominum. Xp̄s Jesu, excipit
mre sub hac peccati lege sunt conditi.

Idem in fasciculo amoris cap. 7. nemo ab ipso man-
di misco usque ad temporis plenitudinem dum taceat
mediatore, eius genitricis excipit, iugum damnationis
evasit.

Idem in opere quod ante moarem postremum scripsit. Ab
hoc quippe originali peccato nullus excipitur praeter illa
que genuit oriendi saluarem.

Idem satis clare affirmat eandem doctrinam serm. de
annuniat.

S. Bernardus Senensis serm. 48. tom. 4. Magis quim est
credere quod non fuerit in peccato concepta, quam credere
quod sit.

Et tom. 1. serm. 82. Virgo Maria sine tyranno concupiscit.

221
peccati originalis fuit, quia sine eo concepta est. Sicut
est Salomone Cantic 4.° Videmus, tota pulchra est
amica mea, et macula, scilicet originalis culpa non est.

S. Brigida lib. reuelat. ^{mus} a Sede Ap. semel, et iterum appo. ^{Brigida}
lib. 6. cap. 49. Dicit Beata Virgo Brigida. Veritas
est quod ego concepta fui sine peccato originali. et cap. 55. in fine
sic (ait B. Virgo) placuit deo qd. amicus sui, sic dubitaret de concep. mea et qui libet et non
Et lib. 6. cap. 57. fol. 56. Non ego aliquam quantuncumq.
minimam maculam contraxi, quod filium mundissimum
sine aliqua immunditia generavi.

Et in fine lib. 5. in respons. ad reuelat. ^{des} viz. ait Deus
Pater Brigida. De raue Ad. procedit, et de peccatoribus
nata est. licet sine peccato concepta et in sem. Angelico de virg. ^{in. cap. 10.}
Non mirum si aliqui ex patribus hie citatis aliquando te-
nuerint oppositam sententiam, nam multi illorum illas
mutarunt et preterea Ambrosius Catherinus ordinis
S. Dominici, et postea Epus lib. 3. disputationis pro
Immaculata Virginitate Concept. docet satis dicit. Vide,
rem oppido mirabilem, cum nullus sit omnino clari
nominis Doctor, qui tam clare etiam disputauerit contra
Mariam hanc quam predicamus preservationem, qui non
etiam aliquid pro illa loquutus sit, ut certe videtur illis
a Spiritu in hanc veritatem coactos.

Cum igitur tot. Sancti Patres, et tot. clari nominis Doctores
Immaculatam Virginitatem Conceptiorem aperte doceant,
grande peccatum videntur committere, qui in materia
tam graui contra Virginitatis dignitatem non verentur at-
terere, vllum. Sanctorum hanc docuisse suam?
Omittimus alios Patres, et doctores breuitatis causa.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

